

Warszawa 6 styczeń 2003

**Opinia prawna dot.
projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodzie felczera (druk 1118).**

Przedmiotem zlecenia jest rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 20 lipca 1950 r o zawodzie felczera (Dz. U. Nr 36, poz. 336 z późn. zm.).

Celem ustawy, jak to określa się w uzasadnieniu, jest wprowadzenie do prawa polskiego przepisów spójnych z innymi obowiązującymi już aktami prawnymi a także regulacji spójnych z prawem wspólnotowym w przedmiocie dostępu do wykonywania odpowiedzialnego zawodu medycznego.

W uzasadnieniu stwierdza się, że zakres praktyki zawodowej felczerów jest bardzo zbliżony do zakresu praktyki zawodowej lekarzy – wobec czego, według projektodawcy, w nowelizowanej ustawie liczącej ponad 50 lat zachodzi konieczność wprowadzenia przepisów zapewniających pacjentom, korzystającym ze zdrowotnych świadczeń felczerskich takiego stopnia bezpieczeństwa, jaki wynika z obowiązujących aktualnie przepisów związanych z wykonywaniem zawodu lekarza. Celem nowelizacji jest unormowanie kwestii związanych z wykonywaniem zawodu felczera w nowej rzeczywistości, w warunkach odmiennych od warunków z czasów powstania nowelizowanej ustawy. Zważywszy, że jak czytamy w uzasadnieniu, zawód felczera jest w Polsce zawodem- zanikającym – kwestią istotną jest dostosowanie obowiązującego prawa, przede wszystkim, do okoliczności powstałej stosunkowo nie dawno, a mianowicie ruchów migracyjnych ludności w tym napływu do Polski obywateli państw obcych a także napływu obywateli, którzy uzyskali obywatelstwo polskie, lecz wykształcenie, w tym wykształcenie felczerskie uzyskali za granicą. Zabezpieczenie świadczeniobiorcom polskim bezpieczeństwa, o którym wyżej jest celem proponowanej regulacji.

W ustawie, w jej aktualnym brzmieniu, stanowi się, że prawo wykonywania zawodu felczera mają obywatele polscy, którzy spełniają warunki w ustawie określone. Przedstawiony projekt nie zawiera wymogu posiadania przez felczera

obywatelstwa polskiego. Zmierząc do dostosowania przepisów polskich do przepisów unijnych, projekt proponuje nieco odmienne regulacje dotyczące wykonywania zawodu felczera obowiązujące obywateli państw członkowskich oraz państw pozostałych. Regulacje dotyczące tej pierwszej grupy nie budzą wątpliwości, bowiem wynikają z całokształtu prawa związanego z członkostwem. Przepis umożliwiający wykonywanie zawodu felczera w Polsce obywatelom państw nieunijnych stanowi, że zawód ten mogą wykonywać w Polsce obywatele tych krajów pod następującymi warunkami:

- I) posiadają dyplom felczerski uznany w Polsce za równoważny z dyplomem polskim,
- II) posiadają znajomość języka polskiego potwierdzoną egzaminem zdanym przed komisją powołaną przez Naczelną Izbę Lekarską a także
- III) przedstawia oświadczenia przyszłego pracodawcy o zamiarze zatrudnienia felczera, ubiegającego się o zatrudnienie w zawodzie.

Jeżeli zamiarem projektodawcy jest uzupełnienie działającej w Polsce kadry felczersko – lekarskiej - to wydaje się, że wspomniane wyżej trzy formalne warunki uzyskania pozytywnej decyzji, wymaganej zgodnie z art. 1 ust. 2 projektu dla wykonywania w Polsce zawodu felczera, pozwalają na stwierdzenia braku zagrożenia powstania nadmiernej konkurencji dla tej kadry działającej już w Polsce. Nasylenie rynku pracy dla wspomnianej kadry jest w Polsce dość nierównomierne i być może proponowany przepis spowoduje bardziej właściwe jej rozmieszczenie. Nie sądzę bowiem aby w rejonach gdzie istnieje nawet wystarczająca liczba czy nawet nadreprezentacja tych pracowników wystąpiło, dzięki projektowanemu przepisowi, zagrożenie znacniejszego wzrostu ich liczby a więc zagrożenie dla kadry już w tych regionach działającej. Projektowane brzmienie projektu i zawarte w nim uwarunkowania winno skutecznie temu zjawisku zapobiec.

Proponowane przepisy uszczegółwiają zakres kontroli nad wykonywaniem zawodu felczera, stwarzając Ministrowi Zdrowia możliwość korzystania z ustawowego instrumentarium w tym przedmiocie. Ustawa przewiduje powołanie komisji opiniującej przygotowane zawodowe felczera, w razie gdy zaistnieją przesłanki uzasadniające podejrzenie jego niedostatecznego przygotowania zawodowego, nałożenie obowiązku odbycia przeszkolenia uzupełniającego a także, w sytuacjach gdy taka konieczność zaistnieje, ustawa przewiduje wydanie

komisyjnego orzeczenia o niezdolności felczera do wykonywania jego zawodu a nawet o utracie prawa wykonywania tego zawodu. Te instrumenty zdają się w sposób dostateczny zabezpieczać prawidłowość wykonywania zawodu felczera w tej grupie zawodowej, która na skutek proponowanych regulacji podmiotowych, może powiększyć się o felczyerów pochodzących z innych krajów i nie wykształconych w Polsce. Temu celowi będą służyć także szczegółowe regulacje dotyczące prawa przepisywania przez felczyerów określonych leków. Przyjmując zasadność proponowanej nowelizacji, szczególnie w aspekcie wspomnianego wyżej bezpieczeństwa świadczeniobiorców – wydaje się jednak słusznym, aby w miejsce delegacji zawartej w artykule 4 nowelizowanej ustawy, zawierającym upoważnienie dla Ministra Zdrowia do wydania rozporządzenia w którym zawarte byłby szczegółowy zakres czynności do których wykonywania upoważniony jest felczyer, dla zwiększenia mocy owej regulacji, nadać jej status regulacji ustawowej.

W porównaniu do ustawy aktualnie obowiązującej, przedstawiony projekt wydaje się być bardziej rygorystycznym, zawiera bowiem znacznie bardziej rozbudowaną listę warunków dopuszczenia do wykonywania zawodu felczera oraz znacznie bardziej rozbudowane instrumentarium kontrolne nad wykonywaniem tego zawodu. Zwracam uwagę, że w aktualnej ustawie jedynie w art. 10 uregulowana jest kwestia wykonywania zawodu felczera przez obywateli państw obcych. W artykule tym stanowi się, że przepisy ustawy stosuje się odpowiednio do obywateli państw obcych na zasadach wzajemności, bez jakichkolwiek dalszych ograniczeń.

Projekt należy ocenić jako przygotowany profesjonalnie i ze znajomością charakterystyki zawodów medycznych.

W przedstawionym projekcie nie znajduję regulacji, które można by uznać za sprzeczne z normami systemu prawa obowiązującego.

Do projektu dołączone jest starannie opracowane uzasadnienie, a także projekty dwóch aktów wykonawczych, przedstawionych także wraz z uzasadnieniami. Z punktu widzenia zasad legislacji projekt ten ocenić należy zatem jako przygotowany prawidłowo.

Sporządził: Maciej Kosiński